

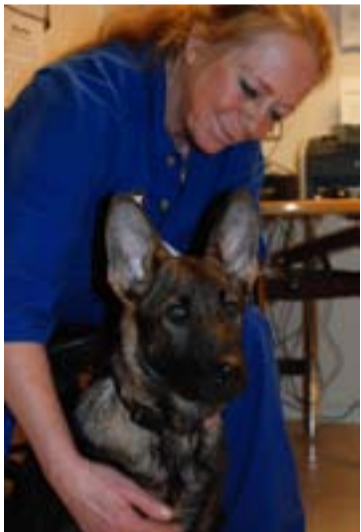
Hundar ger livsenergi åt äldre

För två år sedan öppnades en helt ny möjlighet för de boende på Björkbackens äldrecentrum i Tyresö. De kunde nu ta med sig sina djur när de flyttade in. Denna möjlighet erbjöds på avdelningen Blåklockan och till samma avdelning ska nu en vårdhund utbildas.

Det är en regnig höstdag i november, men inne på avdelning Blåklockan på Björkbackens äldrecentrum springer Ullis runt med den energi och nyfikenhet som bara en valp kan ha. Hon är en fyra månader gammal schäfer och om ungefär ett år ska hon genomgå ett test för att se om hon sedan får möjligheten att utbildas till vårdhund.

– Det är ett mentalt test. De ska stå ut med så mycket saker som hunden kan tycka är läskigt eller farligt, säger Mannicka Rygaard som jobbar på Blåklockan och äger Ullis.

Vårdhund utbildas i ett år
Utbildning till vårdhund är ett år lång och hundföraren går den tillsammans med sin hund. Hunden får då en ledare som den lyder

Mannicka Rygaard tillsammans med sin hund Ullis, som nästa år ska utbildas till vårdhund.

FOTO: MAJA LUND

bättre än alla andra. Ullis hundförare blir Mannicka Rygaard och de kommer att jobba tillsammans när utbildningen är klar. Hunden får efter avslutad utbildning ett certifikat som visar att hon är vårdhund. Hennes uppgift är då att vara som ett ljus i de boendes vardag.

– En del människor ger upp livet när de hamnar på hem. Nu skiter jag i det här, nu vill jag bara dö, tänker de. Då är det meningen att hunden ska liva upp dem. Den boende ska bli lite friskare och piggare. Ställa sig upp och inte sitta och deppa i ett hörn, säger Mannicka Rygaard.

Djuren lyser upp i vardagen

Forskning visar att vårdhundar är inblandade kan ge positiva effekter fysiskt, psykiskt och socialt, enligt en artikel skriven av Ingrid Höök som arbetat med vårdhundar i över tio år. Detta har även bekräftats på Blåklockan i Tyresö under de senaste två åren då djur varit tillåtna på avdelningen.

– De boende tycker att det är helt fantastiskt. De vill inget annat än att klappa, mata eller bara vara med djuren, berättar Mannicka Rygaard och tillägger att det är viktigt att relationen är ömsesidig.

– För alla är det inte världens bästa grej med djur, men för djurmänniskorna är det helt fantastiskt. Om man jämför med tiden innan djur var tillåtna här så märker man stor skillnad.

Ännu inte fullt av djur

Trots detta är det inte många som har tagit med sig djur till avdelningen. Troligtvis beror det på att många äldre inte har klarat av att ha djur hemma och ta hand om dem på egen hand.

– De flesta är för smarta. När hunden dör så inser de att de inte bör köpa någon ny. De vet att de inte kommer klara av att ta hand om den om några år, säger Mannicka Rygaard.

Ullis, som nästa år ska utbildas till vårdhund, slickar sig kring munnen efter att ha undersökt en haklapp som hänger i köket på Björkbackens äldrecentrum.

FOTO: MAJA LUND

Det här gör det svårare för Blåklockan att bli den avdelningen full av djurliv, som de hade hoppats på när de gjorde om för två år sedan. Mannicka Rygaard tror att det inte är tillräckligt många som vet att möjligheten finns att ta med sig djur när man flyttar in på äldrecentrumet.

En katt på avdelningen

Idag bor det inga djur i någon av de elva lägenheter som finns på Blåklockan.

Däremot finns det en katt som bor på avdelningen och Mannicka Rygaard berättar att personalen får ta med sig sina djur till jobbet om de vill.

Det är ett års väntan, men nästa kalla höst kanske Ullis har utbildats till en vårdhund och får jobba på riktigt på Blåklockan. Om hon inte klarar testet kommer hon ändå vara där tillsammans med Mannicka Rygaard och sprida den glädje som bara djur kan.

Maja Lund

Totalomvändning i skolköket

I Tyresö kommun ska skolorna äntligen få egna tillagningskök. Elever och lärare tycker att det är på tiden att det blir en förändring.

Tillagningsköket blir fler bland Tyresös skolor. Det gamla centralköket ska bytas ut mot de nya kockarna som ska laga närproducerad mat i skolornas kök. Sex av femton skolkök har redan bytt kökssystem. En av de skolorna är Kumla skola.

– Eleverna vänjer sig vid den dåliga maten, så kallad fast food, säger Håkan Kylsäter som arbetar som kock på Kumla skola i Tyresö.

Erfaren nykomling

Håkan är ny på skolan, men har jobbat som kock i 35 år på alla möjliga exklusiva restauranger. För honom är centralkök inte alls någon dum idé. Det sparar tid och pengar, men dem använder mindre bra produkter. Han säger att eleverna tjarar efter mat som pizza och hamburgare.

– Det är väldigt svårt att vänja sig av vid den sortens mat, men det gäller att kämpa. Jag försöker ta bort framförallt maträtter som innehåller mjöl, som till exempel den populära pizzan.

Det gäller att våga

Håkan började på Kumla skola för att vara med i det här projektet som finns i Tyresö just nu. Förvandlingen från centralkök till tillagningskök ska bli spännande för honom och han lyser upp av glädje när jag frågar om hans metoder.

Kocken Håkan bjuder nästan alltid på tre olika maträtter som eleverna får välja mellan.

FOTO: ISABELLA MICHAU

– Jag gör precis vad jag vill i det här köket och jag får komma med massa idéer. Det gäller att våga prova nya saker. Våga chansa!

Håkan har en idé för skolan. Han vill inte ha någon matsedel. Det ska vara en överraskning för elever och lärare, vilken mat det blir varje dag. Han säger att det lockar in eleverna för de vet inte vad som kommer att finnas, de blir nyfikna.

– Barnen kommer alltid att hitta något som faller dem i smaken, säger han med ett leende.

Närproducerat

Att ordna tillagningskök är ett politiskt beslut och just nu har sex skolor fått nya kockar. Kommunen räknar med att alla femton skolor i kommunen ska få byta kök.

Marianne Wangenheim är kostsamordnare i kommunen och

hennes jobb är bland annat att se till att skolmaten håller en bra kvalitet. Hon tycker att centralköket är bra, men att tillagningsköket är ett steg i rätt riktning.

– Det är roligt med den närproducerade maten för den ligger verkligen i tiden, säger hon.

Skolans matråd har stängt

Patrik och Linus som går i fyran på Kumla skola är två av dem som inte håller med om att det bara är positivt med ändringen.

– Det var mycket godare förut, då fick man mat som McDonalds, säger Linus bekymrat.

De tycker att det är bra att det finns många alternativ av maträtter som alla kan välja mellan, men dem är bekymrade över att skolans matråd har stängt och de tycker att det är svårt att kommunicera med kocken på skolan.

– När vi går till honom som lagar och säger att maten är dålig så blir han arg, säger de.

Saknar inte matsedeln

Biträdande rektor Ann-Marie Forslund är däremot mycket positiv till ändringen i skolan. Hon tycker det är en fördel att eleverna får påverka vad det ska bli för mat.

– Vägen mellan kund och leverantör blir närmare, säger hon.

Ann-Marie säger att det är svårt att säga om det blir en ekonomisk förändring, men skolan behöver inte betala någon avgift till centralköket. Hon gillar idén att inte ha matsedel och hon har märkt att det har blivit färre besvikelser eftersom eleverna inte vet om rätterna tagit slut eller inte.

Isabella Michau

Tyresö gymnasium klass M 08 samhälle media levererar de hetaste nyheterna till tyresöborna

Från vänster: Caroline Söderberg, Ida-Maria Ahlfors, Stina Perbo, Isabella Michau, Maja Lund, Josefín Lybeck, Cassandra Bleiweiss, Rebecca Törnstrand, Alexandra Hagelin, Anna Walberg Nyström
Saknas: Robin Goode Englund och Erik Wasberg.

FOTO: TYRESÖ GYMNASIUM

Som en del i sin utbildning har eleverna i årskurs tre på Samhällsprogrammet Media på Tyresö gymnasium arbetat med artiklar till Tyresö Nyheter. Artiklarna kommer att publiceras löpande.